

Warszawa, 4 grudnia 2012

**Szanowny Pan
Jacek Vincent Rostowski
Minister Finansów**

Do wiadomości:

Donald Tusk, Prezes Rady Ministrów
Michał Boni Minister Administracji i Cyfryzacji

Szanowny Panie Ministrze,

Zwracamy się do Pana - w imieniu organizacji pozarządowych pozyskujących środki na swoje działania z ofiarności prywatnych i instytucjonalnych darczyńców - z apelem o wycofanie uwag Ministerstwa Finansów do założeń projektu ustawy o zbiorce publicznych przygotowanego przez Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji przesłanych do Komitetu Stałego Rady Ministrów 8 listopada br.

Kierunek zmian zaproponowanych przez Ministerstwo Finansów stoi w sprzeczności z ideą przyświecającą zmianie ustawy o zbiorce publicznych. Zasadniczym celem nowelizacji miało być uproszczenie dotąd obowiązujących anachronicznych przepisów (Ustawa z 1933 roku) i stworzenie klarownej podstawy prawnej do regulacji tej części życia publicznego. Najważniejsze dla uzyskania tej klarowności było stworzenie jasnej definicji „zbiórki publicznej” jako tej formy angażowania darczyńców, która zakłada ich ANONIMOWY i w efekcie trudny do skontrolowania udział. Po przyjęciu zmian zaproponowanych przez Ministerstwo Finansów w zakresie zbiorce publicznych ta zasadnicza idea zostałaby wypaczona. Obok anonimowych zbiorce „do puszek” prowadzonych w przestrzeni publicznej, dołączone zostałyby także te formy wspierania organizacji pozarządowych, które pozwalają zidentyfikować darczyńcę (smsy, wpłaty na konto). W obowiązującej Ustawie o zbiorce publicznych ani wpłaty na rachunki bankowe ani wpłaty z SMS-ów charytatywnych nie były traktowane jak zbiórka publiczna, a w obowiązującym porządku prawnym istnieje wystarczająca kontrola tych form pozyskiwania funduszy.” Tymczasem nowa lista, z pewnością nie kompletna w obliczu szybko zmieniającej się rzeczywistości, wnosilaby jedynie chaos pojęciowy. Zmiana skutkowałaby również zaostrzeniem, a nie zliberalizowaniem, jak postulowały organizacje pozarządowe, dotychczasowych przepisów. Przypominamy, że intencją nowelizacji było wspieranie i ułatwianie rozwoju dobroczynności, a nie nakładanie na organizacje publiczne dodatkowych obciążeń.

Poniżej przedstawiamy argumenty, które – mamy nadzieję - rozwieją wątpliwości kierowanego przez Pana resortu odnośnie propozycji nowych regulacji i przekonają Państwa do zmiany stanowiska.

Sprawozdania i kontrole

W swoim piśmie z 8 listopada przedstawiciele Ministerstwa Finansów wyrażają obawę, że pozyskiwanie darowizn przez organizacje pozarządowe w formie wpłat na konto i SMS-ów charytatywnych, bez obowiązku zgłaszania zbiórki publicznej, spowoduje brak kontroli i sprawozdawczości podmiotów otrzymujących darowizny, co zwiększy możliwość nadużyć finansowych.

Tymczasem z własnego doświadczenia wiemy, że organizacje pozarządowe podlegają kilku obowiązkom sprawozdawczym i kontrolnym. Środki, jakie otrzymujemy, w tym wpłaty na konto czy darowizny przekazywane za pomocą systemów SMS lub audiotele, są ewidencjonowane i podlegają

kontroli. Każde, zarejestrowanie w Polsce stowarzyszenie, ma obowiązek przekazania co roku sprawozdania finansowego do stosownego urzędu skarbowego. Organ właściwy do kontroli i nadzoru, np. starosta powiatu, może również zażądać sprawozdania z działalności stowarzyszenia. Fundacje poza obowiązkiem składania sprawozdania finansowego do Urzędu Skarbowego, przedstawiają sprawozdanie merytoryczno-finansowe (sporządzone wg wzoru przygotowanego przez Ministerstwo Sprawiedliwości) do właściwego ministra sprawującego ustawowy nadzór nad ich działalnością. Fundacje zobowiązane są również do upublicznienia swoich sprawozdań na stronach internetowych lub w swojej siedzibie i udostępnienia ich na każde żądanie osób prywatnych i instytucji. Dodatkowe obowiązki sprawozdawcze są nałożone na organizacje pozarządowe prowadzące działalność gospodarczą. Są one zobowiązane dostarczyć sprawozdanie do Krajowego Rejestru Sądowego i publikacji w Monitorze Polskim B.

Bardziej rozbudowane obowiązki sprawozdawcze są nałożone na organizacje pożytku publicznego. Organizacje te zobowiązane są do przesyłania sprawozdania merytorycznego i finansowego ze swojej działalności do Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej, które umieszcza je w internetowej bazie sprawozdań. Obowiązujący od 2012 roku wzór sprawozdania dla organizacji pożytku publicznego i wynikający z niego poziom szczegółowości wymaganych danych, gwarantują maksymalną przejrzystość i rozliczalność organizacji. Minister Pracy i Polityki Społecznej ma zagwarantowaną prawem możliwość kontroli organizacji pożytku publicznego, z której to możliwości korzysta.

Przywołane powyżej regulacje wyraźnie pokazują, że działalność organizacji pozarządowych prowadzona jest pod ścisłą kontrolą odpowiednich władz – urzędów kontroli skarbowej, ministra sprawującego nadzór nad organizacją, Krajowego Rejestru Sądowego, Ministra Pracy i Polityki Społecznej, a także innych organów administracji rządowej i samorządowej, a obecne przepisy dotyczące sprawozdawczości i kontroli wykorzystania przez organizacje pozarządowe pozyskanych środków w pełni zapewniają przejrzystość finansową. Jeśli uważają Państwo, że informacje, jakie otrzymują urzędy skarbowe i organy nadzoru są niewystarczające do sprawowania kontroli, proponujemy zmienić wzory sprawozdania i zmienić ustawę o rachunkowości, dostosowując ją do specyfiki organizacji non-profit.

Zwolnienia z podatku VAT

W piśmie z 8 listopada br. do Komitetu Stałego Rady Ministerstwo Finansów podnosi również kwestię zwolnień z podatku VAT wynikających z przepisów rozporządzenia w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o podatku od towarów i usług (Dz. U. Nr 73, poz. 392 z późn. zm.). Ustawa przygotowana na podstawie założeń MAiC powodowałaby konieczność zmiany rzeczowego rozporządzenia, gdyż w brzmieniu obecnym, jednym z warunków zwolnienia tzw. SMSów charytatywnych z podatku VAT jest dostarczenie operatorowi przez organizację kopii pozwolenia na prowadzenie zbiórki publicznej.

Powyższe rozporządzenie ogranicza możliwość zwolnienia z VAT SMSów charytatywnych wyłącznie do organizacji pożytku publicznego, a więc organizacji spełniających wyższe standardy działania, potwierdzone specjalnym statusem. Organizacje te, w zamian za różne przywileje, w tym m.in.: ulgi podatkowe, możliwość pozyskiwania 1% podatku dochodowego od osób fizycznych oraz **zwolnienie z podatku VAT towarów przekazywanych na cele statutowe od producentów żywności**, podlegają rozszerzonej kontroli i obowiązkowi upubliczniania sprawozdań finansowych i merytorycznych ze swojej działalności. Jesteśmy przekonani, że ograniczenie możliwości zwolnienia z VAT SMSów charytatywnych do tych przekazywanych organizacjom pożytku publicznego jest, podobnie jak zwolnienia z VAT darowizn od producentów żywności, wystarczającym ograniczeniem. SMSy przekazywane innym podmiotom nie byłyby z VATu zwolnione.

Mamy nadzieję, że powyższe argumenty i propozycje spotkają z Państwa zrozumieniem i pozwolą Państwu przychylić się do wypracowanych przez nas wspólnie z MAiC propozycji regulacji, o które

zabiegaliśmy od kilku lat. Wierzimy, że nowa ustawa pozwoli na uwolnienie ofiarności społecznej przy jednoczesnym zapewnieniu przejrzystości i odpowiedzialności podmiotów z niej korzystających.

Podpisano:

Federacja Polskich Banków Żywności - Małgorzata Lelonkiewicz
Forum Darczyńców – Magdalena Pękacka
Forum Obywatelskiego Rozwoju - Paweł Dobrowolski
Forum Odpowiedzialnego Biznesu - Mirella Panek-Owsianska
Fundacja Anny „Dymnej Mimo Wszystko” – Maja Jaworska
Fundacja Anioły Filantropii – Paweł Bronikowski
Fundacja Ashoka – Ewa Konczal
Fundacja Banku Ochrony Środowiska – Andrzej Pietrucha
Fundacji "Dr Clown" - Dominika Gola-Arkabuz
Fundacja ePaństwo - Daniel Macyszyn
Fundacja im. Stefana Batorego – Ewa Kulik
Fundacja "Jaś i Małgosia" – Tomasz Michałowicz
Fundacja Kidprotect.pl – Jakub Śpiewak
Fundacja Nowoczesna Polska - Jarosław Lipszyc
Fundacja Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego - Katarzyna Sadło
Fundacja Siepomaga - Patryk Urban
Ogólnopolska Federacja Organizacji Pozarządowych – Weronika Czyżewska
Fundacja WWF Polska – Magdalena Dul-Komosińska
Polska Fundacja Pomocy Dzieciom „Maciuś” – Grzegorz Janiak
Polskie Stowarzyszenie Fundraisingu – Jerzy Mika
Polskie Towarzystwo Crowdfundingu – Olgierd Porębski
Polski Komitet Narodowy UNICEF - Ewa Kaczmarek
Prawo.VaGla.pl – Piotr Wąglowski